

การบริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล

School Management in Digital Era

การจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเด็กที่เกิดในยุคดิจิทัล (digital native) โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดก่อนที่จะมีการใช้ดิจิทัลอย่างแพร่หลาย (digital immigrant) นับเป็นความท้าทายในการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจว่าผู้เรียนในยุคนี้มีการเรียนรู้รู้อย่างไร และจะอย่างไรให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม หรือแนวทางใหม่ ๆ ที่จะเชื่อมโยงความคิด ความรู้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวส่งผ่านไปยังผู้เรียนยุคดิจิทัล ซึ่งสำหรับพวกเขาแล้ว เทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ทำให้การเรียนรู้มีความน่าตื่นตาตื่นใจยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงเป็นบทบาทที่สำคัญสำหรับครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องเข้าใจว่า เป้าหมายที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา คือ การทำให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้ ที่จะฝัน และพยายามทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย

จัดพิมพ์โดย
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2218-3269-70
โทรสาร 0-2218-3547
e-mail: cupress@chula.ac.th
www.cupress.chula.ac.th

สรรคุณคำวิชาการ ผู้สังคัม
Knowledge to All

cupress.chula.ac.th

การบริหารสถานศึกษา 1..2
ISBN 978-974-03-3749-2
9 789740 337492
C112
2123200 210.00 บาท

กระบวนการผลิตหนังสือเล่มนี้ช่วยลดโลกร้อน
ด้วยการชดเชยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 100%

0.46 kCo2eq/เล่ม

การบริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล

School Management in Digital Era

แนวคิด แนวปฏิบัติเพื่อการบริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัลสู่สถานศึกษาแห่งนวัตกรรม
Thailand 4.0

สุกัญญา แซ่ม้อย

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

School Management in Digital Era

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

School Management in Digital Era

สุกัญญา แซ่ม้อย

 สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2562

210.-

สุกัญญา แหม่มชัย

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล / สุกัญญา แหม่มชัย

1. การบริหารการศึกษา. 2. การปฏิรูปการศึกษา. 3. นวัตกรรมทางการศึกษา.

371.207

ISBN 978-974-03-3749-2

สปพจ. 2268/2

asskunคำวิชาการสู่สังคม

Knowledge to All

www.cupress.chula.ac.th

ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น

ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 750 เล่ม พ.ศ. 2561

พิมพ์ครั้งที่ 2 จำนวน 750 เล่ม พ.ศ. 2562

ผู้จัดทำหน่วย ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

สาขา

ศาลาพระเกี้ยว โทร. 0-2218-7000-3 โทรสาร 0-2255-4441

สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9881-2 โทรสาร 0-2254-9495

ม.นเรศวร จ.พิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-4 โทรสาร 0-5526-0165

ม.เทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา โทร. 0-4421-6131-4 โทรสาร 0-4421-6135

ม.บูรพา จ.ชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9 โทรสาร 0-3839-3239

โรงเรียนนายร้อย จปร. จ.นครนายก โทร. 0-3739-3023 โทรสาร 0-3739-3023

ม.พะเยา จ.พะเยา โทร. 0-5446-6799-800 โทรสาร 0-5446-6798

จัตุรัสจามจุรี (CHAMCHURI SQUARE) ชั้น 4 โทร. 0-2160-5301-2

โทรสาร 0-2160-5304

หัวหมาก โทร. 0-2374-1378 โทรสาร 0-2374-1377

ม.เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จ.นครราชสีมา โทร. 0-4492-2662-3 โทรสาร 0-4492-2664

มือถือ 08-6392-7785

Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>

และเครือข่าย

ร้านค้า หนังสือเข้าชั้นเรียน ติดต่อแผนกขายส่งสาขาหัวหมาก โทร. 0-2374-1375-6

โทรสาร 0-2374-1375

กองบรรณาธิการ : ทศนีย์ ผิวขำ

ออกแบบปก : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ออกแบบรูปเล่ม : อารีย์ วัฒนะสิริ

พิมพ์ที่ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [CUB 6209-012] โทร. 0-2218-3562-3 โทรสาร 0-2218-3547

www.cupress.chula.ac.th

คำนำ

พิมพ์ครั้งที่ 2

หนังสือ การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ได้จัดทำขึ้นเป็นครั้งที่ 2 นี้ เนื่องจากยังมีความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูซึ่งเป็นผู้อพยพทางดิจิทัล (Digital Immigrant) เพื่อจะนำความรู้ แนวปฏิบัติจากหนังสือเล่มนี้ไปเป็นแนวคิดหรือแนวทางในการบริหารสถานศึกษาหรือจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงอันยิ่งใหญ่สำหรับการเรียนรู้ในโลกยุคดิจิทัลของผู้เรียนซึ่งเป็นชนพื้นเมืองชาวดิจิทัล (Native Digital)

หากหนังสือเล่มนี้มีคุณประโยชน์ต่อวงการการศึกษาของประเทศไทย ผู้เขียนขอยกคุณงามความดีนี้ให้แก่ “แม่แอ๊ด” นางดรุณี แซ่มซ้อย คุณแม่ผู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เขียนเป็นผู้ที่แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีในโลกยุคนี้เกิดขึ้นได้ง่าย และมีประโยชน์มหาศาลต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิตของคนทุกรุ่น ทุกวัย เพราะไอแพดเพียงเครื่องเดียวเปลี่ยนชีวิตผู้หญิงสูงอายุคนหนึ่งซึ่งเป็น “เอเลี่ยนในโลกยุคดิจิทัล” ให้กลายมาเป็นผู้อพยพทางดิจิทัลได้เพียงข้ามคืน และช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ทุกวันบนโลกใบนี้ของผู้สูงอายุคนหนึ่งมีความหมายมากมายยิ่งขึ้น นับประสาอะไรกับผู้เรียนของเราซึ่งเป็นชนพื้นเมืองชาวดิจิทัล หากผู้บริหารสถานศึกษาและครูละเลยสิ่งเหล่านี้ไป คงจะทำให้ชีวิตการเรียนรู้ของพวกเขาขาดสีสันและความมหัศจรรย์ในการเรียนรู้ไปนั่นเอง

สุกัญญา แซ่มซ้อย

กรกฎาคม 2562

คำนำ

พิมพ์ครั้งที่ 1

ความท้าทายใหม่ที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของบริบทในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและแตกต่างไปอย่างมากจากอดีตเพียงไม่กี่ปีที่ผ่านมาของโลกยุคดิจิทัล ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารองค์การทุกรูปแบบ โดยเฉพาะสถานศึกษาที่ต้องรับมือกับการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดิจิทัลอย่างสมบูรณ์แบบ มีความเป็นผู้เชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นอย่างดี ในขณะที่ครูและผู้บริหารสถานศึกษายังคงเป็นผู้พยายทางเทคโนโลยี จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และมีวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีเป็นอย่างดี เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการศึกษาโดยบูรณาการไปใช้ในห้องเรียน เพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างมีความรู้ที่เท่าทัน และผู้บริหารสถานศึกษาก็ต้องนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา มุ่งมั่นร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อให้สามารถพัฒนาต่อยอดวิธีการจัดการเรียนรู้ การทำงาน โดยใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปนี้

ผู้เขียนจึงนำเสนอบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะในส่วนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้เรียนในยุคดิจิทัล หากผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรงขาดความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงไปนี้ และไม่ได้จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน และอาจจะไปเรียนรู้หรือหาความรู้เองจากความรู้ที่มีอยู่ในโลกยุคดิจิทัลที่เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกโดยขาดผู้ชี้แนะได้ ดังนั้น บทบาทใหม่ของครูในยุคดิจิทัลจึงต้องสามารถสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ต่อยอดความรู้ที่ตนเองมีจนทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเองซึ่งมีความแตกต่างและหลากหลาย หรือเกิดเป็นนวัตกรรม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะและไม่ได้จำกัดอยู่ที่การเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรอีกต่อไป

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นผู้นำของครูและผู้เรียนจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ และกำหนดแนวทางในการนำเทคโนโลยีเข้ามาสู่สถานศึกษา สู่ห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ ทั้งของผู้เรียนและครู รวมทั้งนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษาใหม่ ๆ จากการบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ โดยมีเป้าหมายเพื่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมหรือสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (Innovative School) ที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องไม่มีวันจบสิ้น ซึ่งก็คือความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนของสถานศึกษานั้นเอง

สุกัญญา แซ่ม้อย

พฤษภาคม 2561

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	1
เทคโนโลยีคือตัวเร่งปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล	2
เทคโนโลยีกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางการศึกษา	3
ตอนที่ 1 บริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	7
บทที่ 2 สถานศึกษาในยุคดิจิทัล	9
สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของไทย	10
สภาพแวดล้อมภายในที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	15
ผู้เรียนในยุคดิจิทัล	15
การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	19
ครูในยุคดิจิทัล	27
เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	33
สรุป	37
ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	39
บทที่ 3 การบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคดิจิทัล	41
การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา	42
การยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลง	43
กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา	53
การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมขององค์กร	57
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน	59
สรุป	62
บทที่ 4 การบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	65
ระบบของสถานศึกษา	66
การบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	68
มาตรฐานด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	86
สถานศึกษาแห่งนวัตกรรม	90
สรุป	96

ตอนที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	97
บทที่ 5 คุณลักษณะและทักษะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	99
คุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	99
ทักษะของผู้บริหารในยุคดิจิทัล	109
สรุป	118
บทที่ 6 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	119
ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี	120
การประเมินภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	121
งานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี	127
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	130
งานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	131
สรุป	135
บทที่ 7 บทสรุป : การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การเป็นสถานศึกษา แห่งนวัตกรรม	137
ความท้าทายของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	138
เป้าหมายของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	138
การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม	140
สรุป	149
บรรณานุกรม	151
ดัชนี	157

บทนำ

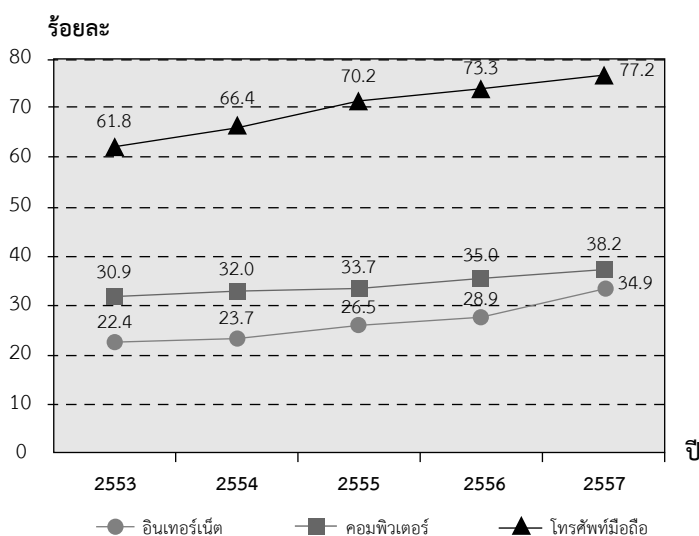
ความเป็นโลกาภิวัตน์ของโลกในยุคปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นโลกยุคดิจิทัลที่มีคุณลักษณะของการเป็น 1) โลกที่ไร้พรมแดน คือ การไม่มีขอบเขตที่แท้จริงในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และสารสนเทศ 2) โลกที่แคบลง คือ การเดินทางติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วมากขึ้น ประหยัด และมีประสิทธิภาพมากขึ้น และ 3) โลกที่หมุนเร็วมากขึ้น คือ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์มีความหลากหลายและสะดวกยิ่งขึ้น ทำให้การใช้เวลาใน 1 วันของมนุษย์เองสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้มากกว่าในยุคที่ผ่านมาอย่างมากมาย โดยคุณลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าวนี้เกิดขึ้นมาได้เนื่องจากมีตัวเร่งปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ เทคโนโลยี (Technology is a catalyst for a change) (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2558) โดยในยุคดิจิทัลนี้ Sheninger (2014) กล่าวว่า มนุษย์จะได้สัมผัสประสบการณ์ที่น่าตื่นตาตื่นใจของความก้าวหน้าในเทคโนโลยีการศึกษาที่มีศักยภาพในการส่งเสริมกระบวนการสอนและการเรียนรู้ เช่นเดียวกับการเชื่อมโยงที่เข้มแข็งกับชุมชนระหว่างกลุ่มของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความก้าวหน้าเหล่านี้จะปลดล็อกศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลิตภาพนวัตกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนรูปแบบการดำเนินชีวิต และธุรกิจต่าง ๆ อย่างที่คาดไม่ถึงมาก่อน

เทคโนโลยีคือตัวเร่งปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล

จากความสำคัญของเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นทุกวัน และไม่มีแนวโน้มที่จะลดลงของการใช้เทคโนโลยี ดังผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร (2558) ช่วง พ.ศ. 2553-2557 โดยใช้วิธีสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนและสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไป จากผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 83,880 ครัวเรือน ทั้งหมดประมาณ 62.3 ล้านคน พบว่าในจำนวนนี้มีผู้ใช้คอมพิวเตอร์ 23.8 ล้านคน (ร้อยละ 38.2) ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 21.7 ล้านคน (ร้อยละ 34.9) และผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ 48.1 ล้านคน (ร้อยละ 77.2)

เมื่อพิจารณาแนวโน้มการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือของประชากรที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไปในช่วงระยะเวลา 5 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2553-2557 พบว่า ผู้ใช้คอมพิวเตอร์มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจาก 19.1 ล้านคน (ร้อยละ 30.9) เป็น 23.8 ล้านคน (ร้อยละ 38.2) ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นจาก 13.8 ล้านคน (ร้อยละ 22.4) เป็น 21.7 ล้านคน (ร้อยละ 34.9) ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือเพิ่มขึ้นจาก 32.8 ล้านคน (ร้อยละ 61.8) เป็น 48.1 ล้านคน (ร้อยละ 77.2)

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารดังกล่าวเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีเหล่านี้ได้เข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันของคนไทยในทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา และทุกช่วงอายุ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภูมิร้อยละของประชากรที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ พ.ศ. 2553-2557

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร, 2558

เทคโนโลยีเองไม่ได้เพียงแค่เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์เท่านั้น ยังได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งในรูปแบบที่บรรจุไว้ในระบบของสถานศึกษา เช่น ระบบของห้องสมุด หรือระบบของห้องเรียนอัจฉริยะ นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงไว้ในรูปแบบของเทคโนโลยีแบบพกพา ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยอาศัยอุปกรณ์ที่มีขนาดเล็กลง เร็วขึ้น ดีขึ้น และถูกลง ดังที่ Prensky (2012: 3) กล่าวถึงเทคโนโลยีที่เรารู้จักกันดีคือ โมบายล์เทคโนโลยี (mobile technology) หรือเทคโนโลยีเคลื่อนที่ เช่น โทรศัพท์มือถือ (mobile phone) สมาร์ทโฟน (smart phone) แท็บเล็ต (tablet) คอมพิวเตอร์แบบพกพา (notebook) โดยอุปกรณ์เหล่านี้สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ ทำให้การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นคำอธิบายของคำว่า เทคโนโลยีคือ ตัวเร่งปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557 : 61) ที่กล่าวว่า การสอนและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากสถานศึกษาที่มีห้องเรียนหรือมีการสอนแบบดั้งเดิม เป็นการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น มีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดบางสิ่งบางอย่างขึ้นมาใหม่อย่างที่ไม่ถึงกันได้ในอดีต โดยห้องเรียนที่ทันสมัยจากเทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น รวมทั้งสิ่งที่เรียนมีความน่าสนใจ น่าตื่นตัวขึ้นด้วย

ประเด็นสำคัญที่เป็นพัฒนาการของเทคโนโลยีคือ การใช้คอมพิวเตอร์ขนาดเล็กที่พกพาไปไหนมาไหนได้ ซึ่งผู้เรียนสามารถพกพาติดตัวแทนหนังสือหรืออุปกรณ์หนัก ๆ แบบเก่า ในอนาคตห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 จะมีการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การเอาใจใส่ดูแลผู้เรียนเป็นรายบุคคลในฐานะพี่เลี้ยงก็ยังคงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของครูและผู้บริหารสถานศึกษาอยู่นั่นเอง

เทคโนโลยีกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางการศึกษา

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า เทคโนโลยีเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างมากมายนั้น รูปแบบของการจัดการศึกษาก็ต้องเปลี่ยนแปลง จากการเป็นผู้สอนและผู้เรียนเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการเป็นหุ้นส่วนในการเรียนรู้ (Partnering) โดยองค์ประกอบที่สำคัญของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีทางการศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้เรียนในยุคดิจิทัล และครูในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม